

Osebne vesti

Ob življenskem jubileju Marjete Adamič

GNV 2001 (foto: M. Oblak Čarni).

Arhivska svetnica Marjeta Adamič, dolgoletna sodelavka Arhiva Inštituta za novejšo zgodovino (do leta 1992 Inštitut za zgodovino delavskega gibanja) in potem od leta 1992 sodelavka Arhiva Republike Slovenije, je v letu 2011 dopolnila 75 let. Jubilantka je bila v arhivu zaposlena vso svojo delovno dobo. Prav njen dolgoletni staž v tem arhivu nam omogoča razmišljanje o delu in vlogi arhivista v raziskovalni ustanovi, kjer naj bi arhivist po načrtih snovalcev teh inštitucij poskrbel za urejenost in neposredno posredovanje arhivskega gradiva raziskovalcem pri njihovem znanstvenem delu. Ne da bi se spuščali v iskanje smisla ustanavljanja inštitutov posebnega družbenega pomena, ki so v Sloveniji delovali zunaj univerzitetnih okvirov, pa lahko za delo arhivista v raziskovalnem inštitutu rečemo, da se je tam znašel v dokaj nedoločeni vlogi. Na eni strani je res bil servis raziskovalni dejavnosti, na drugi pa je veliko doprinesel tako arhivski stroki sami, kot njenemu sobivanju z zgodovinsko stroko.

Marjeta Adamič se je rodila v Ljubljani 12. januarja 1936, kjer je obiskovala osnovno šolo, leta 1954 je končala gimnazijo in se vpisala na Filozofsko fakulteto v Ljubljani, kjer je diplomirala na Oddelku za zgodovino omenjene fakultete, leta 1960. V istem letu se je, potem ko je Arhiv pričel delovati v okviru Inštituta za zgodovino delavskega gibanja, tam tudi zaposlila. Leta 1970 je opravila strokovni izpit, leta 1974 specialistični izpit in bila po priključitvi k Arhivu

Slovenije imenovana v naziv arhivske svetnice.

Inštitut so ustanovili, da bi tam proučevali novejšo slovensko zgodovino od začetka 20. stoletja dalje. Ta usmeritev je vplivala tudi na arhiv. Inštitut je bil v prvem desetletju po nastanku še trdo vezan na politiko, z leti pa se je počasi spreminjal v znanstveno ustanovo, to pa je vplivalo tudi na delovanje arhiva. Najprej naj bi bil arhiv servis raziskovalcev Inštituta in piscev zgodovine narodnoosvobodilnega boja, postopoma pa so se arhivisti vse bolj posvečali svoji osnovni nalogi, to je varstvu arhivskih fondov in zbirk. Zato so se vse bolj vezali na arhivsko društvo in navezovali strokovne stike z arhivisti iz drugih arhivov. Po ustanovitvi Skupnosti arhivov Slovenije 1966 je Arhiv Inštituta postal njen član.

Lahko rečemo, da je arhiv v obdobju vodenja Marjete Adamič postal ustanova, ki je (sprva še v okviru Inštituta za novejšo zgodovino) začela živeti in delovati res kot samostojna enota, vezana vse bolj na arhivsko stroko, to pa je končno 2. novembra 1992 pripeljalo do priključitve inštitutskega arhiva k Arhivu Republike Slovenije.

Za zbirke in fonde arhivskega gradiva iz obdobja druge svetovne vojne velja, da so po ureditvi, bogastvu in tematski raznovrstnosti izjema tudi v evropskem merilu. Preden so arhivsko gradivo leta 1959 priključili na novo nastalemu Inštitutu za zgodovino delavskega gibanja, so ga (od konca vojne) zbirali, hranili in urejali v Muzeju narodne osvoboditve v

Ljubljani, prej pa v Znanstvenem inštitutu pri predsedstvu slovenskega narodnoosvobodilnega sveta, ustanovljenem v Kočevskem rogu že v januarju 1944. Ker je delovno področje Inštituta za novejšo zgodovino zadevalo tudi obdobje po letu 1945, so sodelavci arhiva sistematizirali zbrano tovrstno gradivo v sklopu gradiva obdobja socialistične graditve in boja za meje. Tematsko zbrani fondovi in zbirke pa pokrivajo tudi problematiko povezano z delavskim gibanjem iz obdobja med obema vojnama in pred njim.

Arhivsko gradivo, ki je bilo leta 1959 vključeno v Inštitut za zgodovino delavskega gibanja, so do tedaj evidentirali, v grobem popisali in ga kronološko razdelili v tri sklope, kot sledi: arhiv delavskega gibanja do leta 1941, arhiv iz obdobja druge svetovne vojne in arhiv povojne socialistične graditve.

Marjeta Adamič je leta 1960 prevzela urejanje in popisovanje gradiva iz obdobja po letu 1945. V okviru svojega dela je najprej popisala fond Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora za Slovensko primorje in Trst, nato je leta 1965 prevzela gradivo iz obdobja pred letom 1941. Tako je popisala gradivo Jugoslovanske strokovne zveze, gradivo Delavske zbornice za Slovenijo, gradivo Pokrajinske delavske zveze in gradivo Zveze kmetijskih fantov in deklet, če izpostavimo le nekatere.

Leta 1974 pa je prevzela skrbništvo nad fondovi in zbirkami oblastnih in političnih organov in organizacij narodnoosvobodilnega boja v Sloveniji in še gradivo osebnih zbirk. Prav gradivo osebnih zbirk predstavlja pomembno dopolnitev arhivskega gradiva narodnoosvobodilnega boja 1941–1945 in povojne zgodovine, saj so bili med darovalci pomembni akterji obdobja, v katerem so živeli in delali, kot so Marjan Breclj, Jože Potrč, Zoran Polič, Josip Rus, Božena Grosman, Ivan Regent, Lado Vavpetič in drugi. Ko je prevzela skrb za osebne zbirke, je poskrbela tudi za to, da se je vedelo, da bo gradivo, ki je še pri posameznikih, najbolje in trajno shranjeno v arhivu in da tja tudi sodi. Tako je z leti spoznala gradivo novejšega obdobja tja do 50-ih let 20. stoletja in postala strokovnjakinja zanj.

Arhivski popisi Marjete Adamič so prepoznavni po tem, da je na popisovanje gledala z očmi zgodovinarja raziskovalca in zato skušala v popisu predstaviti vsebino in opozoriti nanjo oziroma na tiste dele, ki raziskovalca usmerijo na vsebino. Popisi opozarjajo na pomembne vsebinske sklope v fondih in zbirkah. Odlikujeta jih natančnost in odlična predstavnost.

Arhivsko gradivo je bilo do prevzema v Arhiv Inštituta leta 1959 urejeno in evidentirano le do določene stopnje. Glede na to, da je nastajalo v posebnem, vojnem obdobju je bilo prepuščeno posebnim razmeram. Zaradi spletov okoliščin so bila največkrat kršena načela provenience in prvotne ureditve

in vse to je pri urejanju in popisovanju zahtevalo od arhivistov poseben, izviren pristop, predvsem pa natančno pregledovanje, urejanje ob odličnem poznavanju tako zgodovinskih dogodkov kot prepisov arhivske stroke. In prav to so značilnosti številnih popisov gradiva, ki so Marjetino delo.

Svoj pečat je pustila pri izvršnem odboru Arhivskega društva, katerega članica je bila od 1972. do 1983. Od leta 1972 do leta 1976 je bila članica uredniškega odbora jugoslovanskega arhivskega glasila Arhivi, od leta 1983 do leta 1994 pa je bila članica uredniškega odbora Arhivov, Glasila Arhivskega društva in arhivov Slovenije. Od leta 1975 do upokojitve leta 1999 je bila vodja Arhiva Inštituta za zgodovino delavskega gibanja (od leta 1989 Arhiva Inštituta za novejšo zgodovino) in od leta 1992, ko se je Arhiv Inštituta priključil Arhivu Republike Slovenije kot poseben Referat za dislocirano arhivsko gradivo II, vodja Referata.

Sodelovala je pri medrepubliških projektih, kot so bili npr. Udeležba Jugoslovancev v oktobrski revoluciji, Jugoslovani v fašističnih zaporih, ujetniških in koncentracijskih taboriščih in odporiških gibanjih evropskih držav v času druge svetovne vojne, Zbranih delih Edvarda Kardelja.

Sodelovala je pri pripravi vodnikov, tako zveznega Arhivski fondovi in zbirke iz leta 1984, za katerega je kot članica komisije za popis arhivskih fondov in zbirk v Sloveniji zanj pripravila pregled arhivskih fondov in zbirk v Arhivu Inštituta za zgodovino delavskega gibanja, kot Vodnika po fondih in zbirkah Arhiva Republike Slovenije (1999).

Na posvetovanjih in zborovanjih je z referati in koreferati sodelovala v Ankaranu leta 1981, v Čatežu leta 1983., na posvetovanju ob jubileju arhiva v Pazinu in na Reki leta 1978 v Opatiji, v Beogradu leta 1981 na prvem zveznem posvetovanju arhivskih delavcev, na arhivskem posvetovanju Slovenija – Furlanija – Julijska krajina leta 1986 v Trstu, v Novi Gorici leta 1993.

Arhiv Inštituta je imel tudi čitalnico, ta pa vsaj v prvem obdobju ni imela posebej zaposlenega arhivarja, zato so za stranke skrbeli arhivisti. Delo v čitalnici je bilo Adamičevi izredno pomembno, pomoč uporabnikom pa poleg skrbi za gradivo, povezana s pojmom dobrega arhivista. Ko sem postala njena sodelavka, me je navdušila predvsem s tem, da je za vsako stvar vedela, kje je, kje je potrebno iskati, oziroma kje je bi morala biti. Izredno poznavanje fondov in zbirk in njen odnos do dela sta dajala pečat Arhivu Inštituta. Če je rekla, da je določen dokument že videla, ga je tudi našla. Nikoli ni podcenjevala strank in dela z njimi, saj je bilo njeno vodilo prepričanje, da prav na ta način dober arhivist pokaže, da obvlada svoje delo.

S svojim izrednim poznavanjem gradiva je bila nepogrešljiv informator številnim strankam, ki so

prišle v arhiv iskat dokumente o izgonu med drugo svetovno vojno in so uveljavljali status žrtve vojnega nasilja ter druge pravice (denacionalizacija, državljanstvo ...), ki jih je bila nova slovenska država pripravljena priznati.

Kot mentorica je vedno poudarjala, da se je naprej potrebno seznaniti z gradivom, ga popisati tako, da bo uporabnik razumel, kaj bo našel, vedno je bila pripravljena odgovoriti na vsako vprašanje vsakega raziskovalca, nikoli pa ni vsiljevala svojega mnenja za vsako ceno. Kako odlična poznavalka virov novejšega obdobja je, ugotavljamo tudi pri pripravljanju zbornikov Dokumentov organov in organizacij narodno-osvobodilnega gibanja v Sloveniji, saj sodeluje v uredništvu tudi po upokojitvi. Prav tu sta nepogrešljivi njena vztrajnost in natančnost, saj ve, da je potrebno nenehno preverjati in dopolnjevati podatke o dogodkih, osebah in krajih, ter da jih je mogoče najti na različnih mestih v zelo bogatem in raznovrstnem arhivskem gradivu tako pomembnega obdobja, kot je bilo druga svetovna vojna.

Vedno je izpostavljala posebnost in poudarjala raznolikost ter bogastvo gradiva obdobja druge svetovne vojne. Izdelala si je številne kartoteke s podatki o gradivu, dogodkih in vedno je presenetila z najrazličnejšimi nasveti in navodili, kje kaj iskati, ne glede na to, za katero gradivo je šlo.

Z Marjeto Adamič sva bili sodelavki od leta 1975. Vrsto let sva si delili delovno sobo in tako sem bila deležna naprej mentorstva, potem pa sem s spoštovanjem spremljala njen način dela, odnos do dela z arhivskimi dokumenti in naklonjenost delu v arhivu. Če sprva nisem bila gotova, kakšno je delo v arhivu in ali mi bo všeč, saj je bila to moja prva služba, pa sem Marjeti hvaležna prav za to, da mi ga je približala, mi pokazala vrednote in pomen. Hvaležna sem ji za njene napotke in navodila, za veliko potrpljenje, nekonfliktnost in razumevanje.

Lahko rečemo, da je Marjeta Adamič ena največjih strokovnjakinj za delo z novejšim arhivskim gradivom. Svojo strokovno pot je začela leta 1960 na področju arhivistike, ki se je tedaj šele uveljavljala. Za delo ni bilo primernih priročnikov, največkrat je bilo treba metodologijo ustvarjati sproti. V arhivu je opravljala vsa strokovna dela in naloge, od zbiranja arhivskega gradiva, določanja provenienc, urejanja, tehničnega urejanja do popisovanja in izdelovanja pripomočkov za uporabo.

Kot strokovnjakinja arhivistka je sodelovala v številnih raziskovalnih projektih na Inštitutu.

Arhiv je postal pod njenim vodstvom še dostopnejši in še bolj odprt za uporabnike, to pa so priznali tako domači raziskovalci kot raziskovalci iz drugih jugoslovanskih republik, zlasti pa iz Italije, ki so obdobje fašizma v Goriški, Tržaški in Ljubljanski pokrajini raziskovali v Arhivu Inštituta.

Ob življenjskem jubileju ji želimo predvsem zdravja, da bi še sodelovala z nami pri objavljanju gradiva, želimo si njenih strokovnih nasvetov, pa obiskov v Arhivu in prijetnih prijateljskih klepetov ob kavi.

Njena bibliografije šteje 70 enot.

Znanstveni in strokovni članki, uredništvo:

1. *Oktober u Jugoslaviji 1918–1945. Izbor dokumenata o godišnjicama oktobra*. Beograd: Institut za izučavanje radničkog pokreta, 1967, 816. str. (Izbor dokumentov s sodelavci).
2. Fond Delavske zbornice za Slovenijo v Ljubljani. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja*. – XXIII (1973), št. 1–2, str. 257–266.
3. Stavka usnjarskih delavcev tovarne INDUS na Vrhniki od 6. do 13. marca 1922. leta. V: *Usnjar*. – (1975), št. 71, str. 3–4.
4. Stavka v Tovarni konzerv in mesnih izdelkov na Vrhniki od 6. do vključno 8. marca 1922. V: *Usnjar*. – (1975), št. 75, str. 10–11.
5. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani 1977–1979. Nove pridobitve slovenskih arhivov. V: *Arhivi*. – II (1979), št. 1–2, str. 108.
6. Razstava del in arhivskega gradiva Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. V: *Arhivi*. – II (1979), št. 1–2, str. 93–94.
7. Gradivo zveze kmetskih fantov in deklet. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja*. – XX (1980), št. 1–2, str. 139–142.
8. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja. V: *Arhivi*. – IV (1981), št. 1–2, str. 150–152.
9. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja. Nove pridobitve slovenskih arhivov. V: *Arhivi*. – IV (1981), št. 1–2, str. 196.
10. Arhivsko gradivo iz obravnavanega območja (Istre in Reke) v arhivu Inštituta za zgodovino delavskega gibanja. V: *Vjesnik historijskog arhiva u Rijeci i Pazinu*. – 13 (1980), str. 214–245.
11. *Viri za zgodovino Komunistične stranke na Slovenskem v letih 1919–1921*. Ljubljana: Partizanska knjiga, 1980 (Izbor dokumentov s sodelavci).
12. Pregled pomembnejšega arhivskega gradiva o gospodarski dejavnosti med NOB v Sloveniji v gradivu narodnoosvobodilnih organov in ustanov v arhivu Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. V: *Arhivi*. – IV (1981), št. 1–2, str. 93–95.
13. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. V: *Arhivi*. – V (1982), št. 1–2, str. 72–73.
14. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja 1981–1982. Nove pridobitve slovenskih arhivov. V: *Arhivi*. – V (1982), št. 1–2, str. 120–121.

15. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. V: *Arhivi*. – VI (1983), št. 1–2, str. 145–146.
16. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja 1983. Nove pridobitve slovenskih arhivov. V: *Arhivi*. – VI (1983), št. 1–2, str. 171.
17. Gradivo Antifašistične fronte žena Slovenije po letu 1945 v Arhivu Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. V: *Arhivi*. – VI (1983), št. 1–2, str. 93–96.
18. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. V: *Arhivi*. – VII (1984), št. 1–2, str. 72–74.
19. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja 1984. Nove pridobitve slovenskih arhivov. V: *Arhivi*. – VII (1984), št. 1–2, str. 105–106.
20. *Arhivski fondovi i zbirke u SFRJ. SR Slovenija*. Beograd: Savez arhivskih radnika Jugoslavije, 1984, str. 259–294.
21. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. V: *Arhivi*. – VIII (1985), št. 1–2, str. 115.
22. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja. Nove pridobitve slovenskih arhivov. V: *Arhivi*. – VIII (1985), št. 1–2, str. 162.
23. Tuji raziskovalci v slovenskih arhivih. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. V: *Obvestila Arhiva Socialistične republike Slovenije*. – II (1986), št. 2, str. 16–18.
24. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja 1986. Nove pridobitve slovenskih arhivov. V: *Arhivi*. – X (1987), št. 1–2, str. 120.
25. Tuji raziskovalci v slovenskih arhivih. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. V: *Obvestila Arhiva Socialistične republike Slovenije*. – III (1987), št. 1, str. 13–14.
26. Arhivsko gradivo občine Ormož 1941–1945. V: *Ormož skozi stoletja*. Ormož: III. Skupščina občine, 1988, str. 259–263.
27. Tuji raziskovalci v slovenskih arhivih v letu 1987. Arhiv Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. V: *Obvestila Arhiva Socialistične republike Slovenije*. – IV (1988), št. 1, str. 17–18.
28. Srečanje maršala Tita s predstavniki slovenskih kulturnih delavcev v maju 1945 v Ljubljani. V: *Kronika*. – XXXVI (1988), št. 1–2, str. 100–104.
29. 30-letnica Inštituta za novejšo zgodovino. V: *Obvestila Arhiva Republike Slovenije*. – 5 (1989), št. 4, str. 20–21.
30. *Dokumenti ljudske revolucije v Sloveniji, 1941–1945*, knjiga 7: maj – junij 1943. Partizanska knjiga, Ljubljana 1989 (Izbor dokumentov skupaj s sodelavkami).
31. Osebni fond Josipa Rusa. V: *Arhivi*. – XV (1992), št. 1–2, str. 70–72.
32. Tuji raziskovalci v slovenskih arhivih v letu 1989. V: *Obvestila Arhiva Republike Slovenije*. – 6 (1990), št. 1, str. 18.
33. Tuji raziskovalci v slovenskih arhivih v letu 1990. V: *Obvestila Arhiva Republike Slovenije*. – 7 (1991), št. 1, str. 25–27.
34. Poročilo arhiva Inštituta za novejšo zgodovino za leto 1990. V: *Obvestila Arhiva Republike Slovenije*. – 7 (1991), št. 1, str. 58–59.
35. Tuji raziskovalci v arhivu Inštituta za novejšo zgodovino. V: *Obvestila Arhiva Republike Slovenije*. – 8 (1992), št. 1, str. 9–11.
36. Poročilo arhiva Inštituta za novejšo zgodovino v Ljubljani. V: *Obvestila Arhiva Republike Slovenije*. – 8 (1992), št. 1, str. 43–45.
37. Nemško zasedbeno ozemlje Ljubljanska pokrajina v Operacijski coni »Jadransko Primorje« (1941–1945). V: *Priročnik za strokovno obdelavo arhivskega gradiva pravosodnih organov od srede 18. stoletja do leta 1991*, 1 del, Izbor zakonov in predpisov. Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, 1997, str. 149–152.
38. Italijansko zasedbeno območje Ljubljanska pokrajina (1941–1943). V: *Priročnik za strokovno obdelavo arhivskega gradiva pravosodnih organov od srede 18. stoletja do leta 1991*, 1 del, Izbor zakonov in predpisov. Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, 1997, str. 153–160.
39. Jugoslavija–Slovenija (1941–1991). Predpisi organov in ustanov narodnoosvobodilnega gibanja. V: *Priročnik za strokovno obdelavo arhivskega gradiva pravosodnih organov od srede 18. stoletja do leta 1991*, 1 del, Izbor zakonov in predpisov. Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, 1997, str. 184–198.
40. *Vodnik po fondih in zbirkah Arhiva Republike Slovenije*. Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, 1999 (s sodelavci).
41. *Dokumenti organov in organizacij narodnoosvobodilnega gibanja v Sloveniji*, knj. 8, julij 1943. Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, 2001 (izbor dokumentov s sodelavkami).
42. *Dokumenti organov in organizacij narodnoosvobodilnega gibanja v Sloveniji*, knj. 9, avgust–september 1943. Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, 2003 (izbor dokumentov s sodelavkami).
43. *Dokumenti organov in organizacij narodnoosvobodilnega gibanja v Sloveniji*, knj. 10, januar 1942–september 1943. Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, 2005 (izbor dokumentov s sodelavkami).
44. Stavka usnjarskih delavcev v tovarni Carla Pollaka, Industrija usnja in usnjarskih izdelkov (Indus) na Vrhniki od 6. do 14. marca 1922. V: *Vrhnikiški razgledi*. – 4 (2003), str. 151–159, ilustr.
45. *Dokumenti organov in organizacij narodnoosvobodilnega gibanja v Sloveniji*, knj. 11. Ljubljana: Arhiv Repub-

like Slovenije, 2011 (izbor dokumentov s sodelavkami), v tisku.

Poročila o strokovnih in znanstvenih srečanjih:

46. VI. zborovanje slovenskih arhivarjev v Novi Gorici od 20. do 22. septembra 1972. V: *Arhivist.* – XXIII (1973), št. 1–2, str. 175–177.
47. 700-letnica dubrovniškega arhiva in arhivske službe Jugoslavije (1278–1978). (Posvetovanje od 16. do 19. oktobra 1978 v Dubrovniku). V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja.* – XVIII–XIX (1978–1979), št. 1–2, str. 267–271.
48. Prvo posvetovanje o opremljenosti arhivskih skladišč in arhivskega gradiva, 7.–8. junija 1979 v Mariboru. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja.* – XX (1980), št. 1–2, str. 165–166.
49. Zvezno posvetovanje arhivskih delavcev Jugoslavije od 15. do 17. novembra 1979 v Novi Gorici. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja.* – XX (1980), št. 1–2, str. 168–171.
50. Drugo posvetovanje o opremljenosti arhivskih skladišč in arhivskega gradiva v Mariboru 10. in 11. junij 1980. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja.* – XXI (1981), št. 1–2, str. 244–246.
51. Jadranski zbornik I–IV. Rijeka-Pula, 1956–1966. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja.* – VIII–IX (1968–1969), št. 1–2, str. 324–326.
52. Jadranski zbornik II–VI. Rijeka-Pula, 1957, 555 str.; 1958, 461 str.; 1959–1960, 338 str.; 1962, 268 str.; 1966, 507 str. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja.* – X (1970), št. 1–2, str. 382–389.
53. Labinska republika 1921. Zbornik radova – problemi sjevernog Jadrana, sv. 2. Sjeverojadranski institut Jugoslovenske akademije znanosti i umjetnosti Rijeka, Rijeka 1972, 410 str. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja.* – XIV (1974), št. 1–2, str. 307–309.
54. Arhivsko gradivo v Sloveniji po osvoboditvi. Arhivsko društvo Slovenije, Ljubljana 1978, 144 str. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja.* – XVIII–XIX (1978–1979), št. 1–2, str. 147–149.
55. Slovenska partizanska plačilna sredstva. Narodna banka Slovenije, Ljubljana 1977, 183 str. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja.* – XVIII–XIX (1978–1979), št. 1–2, str. 152–153.
56. Arhivi, glasilo Arhivskega društva Slovenije. I, št. 1, Ljubljana 1978, 88 str. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja.* – XX (1980), št. 1–2, str. 179–180.
57. Quellen zur nationalsozialistischen Entnationalisierungspolitik in Slowenien 1941–1945. – Viri o nacistični raznarodovalni politiki v Sloveniji 1941–1945. Obzorja, Maribor 1980, 714 str. V: *Arhivi.* – III (1980), št. 1–2, str. 71–72.
58. Železničarska in splošne stavka aprila 1920. Železniško gospodarstvo, Ljubljana 1980, 331 str. V: *Arhivi.* – IV (1980), št. 1–2, str. 184–185.
59. Arhivi, glasilo Arhivskega društva in arhivov Slovenije, II, št. 1–2, Ljubljana 1979, 122 str. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja.* – XXI (1981), št. 1–2, str. 265–267.
60. Kronologija naprednega delavskega gibanja na Slovenskem 1868–1979. Delavska enotnost, Ljubljana 1981, 615 str. V: *Arhivi.* – IV (1981), št. 1–2, str. 188–189.
61. Enciklopedija druge svetovne vojne 1939–1945. Založba Borec, Ljubljana 1982, str. 522. V: *Arhivi.* – V (1982), št. 1–2, str. 116.
62. Janez Gradišnik, Plamenica. Borec, Ljubljana 1981, 224 str. V: *Prispevki za zgodovino delavskega gibanja.* – XXII (1982), št. 1–2, str. 290–291.
63. Izidor Cankar Londonski dnevnik 1944–1945. Državna založba Slovenije, Lipa, Ljubljana 1985, 143 str. V: *Arhivi.* – VIII (1985), št. 1–2, str. 158.
64. Zbornik dokumentov in podatkov sanitetne službe v narodnoosvobodilni vojni na Slovenskem 1941–1945. Zveza zdravniških društev – Slovensko zdravniško društvo – Sekcija za partizansko saniteto Ljubljana, knjige 1–4 in 4/priloga, Ljubljana 1982–1985. V: *Arhivi.* – VIII (1985), št. 1–2, str. 154–155.
65. Bogdan Lekić, Arhivski izvori za istoriju socijalističke Jugoslavije 1943–1953. Arhiv Jugoslavije, Beograd 1987, 275 str. V: *Prispevki za novejšo zgodovino.* – XXVIII (1988), št. 1–2, str. 260–262.
66. Fašisti brez krinke. Dokumenti 1941–1942. Zbral, uredil in pojasnil dr. Tone Ferenc. Obzorja, Maribor 1987. V: *Arhivi.* – XI (1988), št. 1–2, str. 108–109.
67. Priročniki in karte o organizacijski strukturi v deželah Koroški, Kranjski, Primorju in Štajerski do leta 1918, Zgodovinsko bibliografski vodnik. Graz-Klagenfurt-Ljubljana-Gorizia-Trieste 1988. V: *Prispevki za novejšo zgodovino.* – XXX (1990), št. 1–2, str. 154–156.
68. Ema Črnologar. V: *Arhivi.* – I (1978), št. 1, str. 86.
69. Slavka Gorjan. V: *Arhivi.* – XIV (1991), št. 1–2, str. 70–72.
70. In memoriam dr. Tone Ferenc (1927–2003). V: *Arhivi.* – XXVI (2003), št. 1–2, str. 446–447 (z Matijo Oblak Čarni).

Metka Gombač